

Požiadavky na prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry

1. Zvuková rovina jazyka a pravopis:

Prozodické vlastnosti: melódia, dôraz, prízvuk, rytmus, tempo, prestávka

Hlásky - samohlásky (dlhé, krátke), spoluhlásky (mäkké, tvrdé, obojaké, znelé, neznelé, zvučné), dvojhlásky

Pravopis -spodobovanie, výslovnosť vokalizovaných predložiek, pravopis predpony s-, z--rytmické krátenie (uplatnenie a výnimky)-rozdeľovanie slov na slabiky (predpony, skupiny spoluhlások v koreni slova)-pravopis v priamej reči - i/y v domácich slovách a v cudzích slovách - veľké písmená

2. Významová/lexikálna rovina jazyka:

Slovná zásoba: jadro, okraj -slovníky: KSSJ, frazeologický, výkladový, prekladový, synonymický, cudzích slov, Pravidlá slovenského pravopisu -slová: plnovýznamové, neplnovýznamové, spisovné, nespisovné, viacvýznamové, jednovýznamové, homonymá, synonymá, antonymá, citovo zafarbené slová, hovorové, knižné, básnické, odborné, slangové, nárečové, historizmy, archaizmy, zastarané slová, neologizmy

Tvorenie slov: odvodzovanie, skladanie (zložené slová), skracovanie (skratky, značky, iniciálové skratky, skratkové slová), preberanie z cudzích jazykov -frazeologizmy (príslovia, porekadlá, pranostiky), združené pomenovania -spisovné a nespisovné výrazy

3. Tvarová/morfologická rovina jazyka:

Gramatické kategórie menné a slovesné-slovné druhy: ohybné/neohybné, plnovýznamové/neplnovýznamové-podstatné mená: konkrétne, abstraktné, vlastné, všeobecné, pomnožné (určenie vzorov skloňovania), hromadné, vzory, skloňovanie slova „pani“, nesklonné podstatné mená-prídavné mená: akostné, vzťahové, privlastňovacie individuálne, privlastňovacie druhové, vzory, stupňovanie -zámená: osobné základné a privlastňovacie, zvrtné, ukazovacie, opytovacie, neurčité, vymedzovacie, krátke a dlhé tvary osobných zámen, skloňovanie a vzory, pravopis (oni/ony, sám/samý), vykanie, rozdiel „doň“ a „doňho“-číslovky: základné, radové, neurčité, násobné, skupinové, pravopis (i/y, spolu/oddelene) a vzory-slovesá: plnovýznamové, neplnovýznamové, činnostné, stavové, slovesné tvary (jednoduché, zložené, určité a neurčité), vid-príslovky: miesta, času, spôsobu, príčiny, pravopis-predložky: vokalizované, prvotné a druhotné, jednoduché a zložené-spojky: priraďovacie, podraďovacie-častice-citoslovčia: vôľové a zvukomalebné, pravopis

4. Syntaktická/skladobná rovina

Vetné členy: hlavné a rozvíjacie, podmet (vyjadrený, nevyjadrený), prísudok (slovesný, slovesno-menný), vetný základ (slovesný, neslovesný), predmet (priamy, nepriamy), príslovkové určenie (miesta, času, spôsobu, príčiny), prívlastok (zhodný, nezuhodný), prístavok (pravopis), viacnásobný vetný člen -vetné sklady: prisudzovací, vety: členenie podľa obsahu/modálnosti, podľa rozvitiu, podľa zloženia, podľa členitosti, podľa úplnosti-súvetia: určiť počet viet v súvetí, priraďovacie alebo podraďovacie (podľa spojky)

5. Sloh

Komunikácia: oficiálna (verejná) a súkromná, monologická a dialogická, priama a nepriama, verbálna a neverbálna, ústna a písomná-útvary: interview, súkromný list, opis, charakteristika, -slohový postup: informačný, opisný, výkladový, rozprávací-jazykový štýl: hovorový, administratívny, rečnícky, publicistický, umelecký, náučný/odborný

6. Literatúra

Ľudová slovesnosť, hádanka, anekdota, aforizmus, satira, komika (situačná, charakterová, slovná), nonsens-poézia: verš, slabičný verš, voľný verš, rým (združený, striedavý, obkročný, prerývaný), strofa, refrén, rytmus, lyrický hrdina, druhy lyriky (prírodná, úvahová, spoločenská, lúboštná), umelecké prostriedky-trópy a figúry(epiteton, metafora, personifikácia, metonymia, básnická otázka, anafora, alegória, symbol, aliterácia), ľudová pieseň, koleda, populárna pieseň, evergreen, balada(ľudová, umelá, sociálna), sonet(znelka), lyrická/epická báseň-próza: vnútorná kompozícia, rozprávač (ja-/on-rozprávač),reč postáv a autorská reč, postavy (hlavné, vedľajšie), dobrodružná literatúra, detektívna literatúra, fantasy literatúra, western, robinsonáda, sci-fi literatúra, náučná literatúra a literatúra faktu, bájka, báj/mýtus, legenda, modlitba, poviedka, novela, román, biografický román, povesť, rozprávka(ľudová, autorská, fantastická, realistická, zvieracia), komiks-dráma: replika, scénická/autorská poznámka, dramatické útvary, povolania súvisiace s drámou-autori a diela: